

Samenvatting thema “Kwetsbare ouderen”

Voor het thema ‘Kwetsbare ouderen’ heeft het expertteam een praktijkgids ontwikkeld. In de praktijkgids zijn door het expertteam praktische interventies geformuleerd, op basis van beschikbare literatuur, bestaande richtlijnen en ‘good practices’.

Achtergrond

Een ziekenhuisopname is voor kwetsbare oudere patiënten risicovol vanwege hun verhoogde kans op complicaties. Veel van deze complicaties hebben functionele en/of cognitieve achteruitgang van de oudere patiënt tot gevolg. Bij een grote groep ouderen die opgenomen zijn in het ziekenhuis, ontstaat onherstelbaar functieverlies als gevolg van de opname: de literatuur meldt percentages van 30 tot 60%. Functieverlies betekent dat patiënten na een ziekenhuisopname blijvend minder goed in staat zijn om zelfstandig activiteiten te verrichten. Dit leidt in het dagelijkse leven tot een grotere afhankelijkheid waardoor de zelfredzaamheid en het zelfstandig wonen worden bedreigd.

Doel

Het expertteam heeft voor het thema ‘Kwetsbare ouderen’ de volgende doelstelling geformuleerd:

In 2012 wordt de screeningsbundel bij alle klinische patiënten van 70 jaar en ouder volledig toepast en worden op alle geconstateerde risico's preventieve- en behandelinterventies ingezet, met als uiteindelijke doel voorkómen dat bij patiënten van 70 jaar en ouder door een ziekenhuisopname (onherstelbaar) functieverlies optreedt.

Interventies

Door efficiënte herkenning van ouderen met een verhoogd risico, gevolgd door gerichte interventies, is het mogelijk de zorg voor kwetsbare ouderen op alle afdelingen in het ziekenhuis te optimaliseren.

Willen zorgprofessionals kwetsbare ouderen beschermen tegen complicaties voorkomend uit het verblijf dan zullen zij de volgende specifieke interventies moeten inzetten:

- Screeningsinterventies voor het identificeren van de risico's op:
 - delirium,
 - vallen,
 - ondervoeding
 - fysieke beperkingen.
- Preventieve en behandelinterventies om gericht actie te ondernemen om deze vier geriatrische problemen, die worden geassocieerd met functieverlies, zoveel mogelijk te beperken.
- Een individueel zorg- en behandelplan dat aansluit bij de geïdentificeerde geriatrische problemen kan helpen het ontstaan van de problemen te voorkómen, de ernst en duur te reduceren en (onherstelbaar) functieverlies te beperken. Het advies aan de ziekenhuizen is hiertoe een specialistisch team beschikbaar te hebben. Het team kan bestaan uit een geriater, verpleegkundig specialist geriatrie, fysiotherapeut en/of ergotherapeut, diëtist en psycholoog.

Samenstelling ziekenhuisteam

Het verdient de aanbeveling om te werken vanuit een (bestaand) multidisciplinair team van direct bij het proces betrokken personen. Het multidisciplinaire team zorgt voor de opzet, invoering en evaluatie van dit thema. Een team zou uit bovengenoemde professionals kunnen bestaan, aangevuld met een kwaliteitsadviseur, internist, anesthesioloog, cardioloog, chirurg, neuroloog en orthopeed.

Themaconferenties Kwetsbare Ouderen

Op 24 september 2009 en 1 april 2010 vinden de themaconferenties 'Kwetsbare ouderen' plaats. De conferenties zijn bedoeld voor professionals die met het thema in hun ziekenhuis aan de slag gaan. Tijdens de conferenties wordt de inhoud van het thema op basis van de praktijkgids toegelicht door diverse leden van het expertteam. Tevens kunnen ziekenhuisteams aan een plan van aanpak werken onder begeleiding van de aanwezige experts.

Het VMS Veiligheidsprogramma

Het VMS Veiligheidsprogramma is gestart op 1 januari 2008 met als doel de patiëntveiligheid in de Nederlandse ziekenhuizen in vijf jaar tijd te verbeteren. Het Programma omvat twee pijlers:

- Reduceren van vermijdbare onbedoelde schade door middel van tien actuele thema's
- Invoeren van een veiligheidsmanagementsysteem (VMS)

Het VMS Veiligheidsprogramma ondersteunt Nederlandse ziekenhuizen door hen kennis en een samenwerkingsstructuur aan te bieden met als doel een 50% reductie van onbedoelde vermijdbare schade te realiseren.

Meer informatie

Voor meer informatie over het VMS Veiligheidsprogramma of het thema "Kwetsbare Ouderen" kunt u terecht op onze website www.vmszorg.nl